

Domácí úkol od přednášejícího pro přihlášené účastníky:

(Bylo by optimální, pokud byste si udělali čas a přečetli tato vybraná zákonná ustanovení, než půjdete na seminář.)

Trestní zákoník

§ 12 - Zásada zákonnosti a zásada subsidiarity trestní represe

(1) Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit.

(2) Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

§ 13 - Trestný čin

(1) Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.

(2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

§ 14 - Přečiny a zločiny

(1) Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny.

(2) Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.

(3) Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

§ 15 - Úmysl

(1) Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo

b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

(2) Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem.

§ 16 - Nedbalost

(1) Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Trestný čin je spáchán z hrubé nedbalosti, jestliže přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele k zájmům chráněným trestním zákonem.

§ 18 - Omyl skutkový

(4) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti.

§ 28 - Krajní nouze

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním

zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

§ 29 - Nutná obrana

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

Trestní řád

§ 76 - Zadržení osoby podezřelé

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

Zákon o zbraních a střelivu

§ 2 - Vymezení některých pojmů

(1) Druhy zbraní a střeliva jsou vymezeny v příloze.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) držením zbraně nebo střeliva mít

1. zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí,

2. zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru a uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo,

b) nošením zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo u sebe, s výjimkou případů uvedených v písmenu a),

c) místem pobytu adresa trvalého pobytu občana České republiky, 4) anebo adresa trvalého nebo přechodného pobytu 5) cizince, 6)

d) podnikatelem v oboru zbraní a střeliva fyzická nebo právnická osoba, která podle zvláštních právních předpisů 7) zbraně nebo střelivo 1. vyvíjí, vyrábí, upravuje, opravuje, znehodnocuje nebo ničí, 2. uschovává, skladuje, půjčuje, přepravuje, nakupuje, prodává nebo k tomu přijímá objednávky, nebo 3. přenechává jiným nebo jejich nabytí, prodej nebo přenechávání zprostředkovává,

e) přenecháním zbraně nebo střeliva poskytnutí možnosti jiné osobě se zbraní nebo střelivem fakticky nakládat a

f) pyrotechnickým průzkumem cílevědomé vyhledávání munice, střeliva nebo výbušnin a jejich identifikace stanoveným postupem, případně jejich vyzvednutí.

§ 3 - Rozdělení zbraní a střeliva

(1) Zbraně a střelivo se pro účely tohoto zákona rozdělují na

a) zakázané zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky zbraní - kategorie A (dále jen "zbraně kategorie A"),

- b) zbraně podléhající povolení - kategorie B (dále jen "zbraně kategorie B"),
- c) zbraně podléhající ohlášení - kategorie C (dále jen "zbraně kategorie C") a
- d) ostatní zbraně - kategorie D (dále jen "zbraně kategorie D"),
- e) střelivo do zbraní kategorií A až D, které není zakázané (dále jen "střelivo").

(2) Zbraněmi zařazenými do kategorií A až D se rozumí též hlavní části zbraní, kterých jsou nebo mají být jejich součástí.

(3) V pochybnostech o zařazení typu zbraně nebo střeliva do kategorie podle odstavce 1 rozhoduje Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva (§ 74 odst. 6). 8) Postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie podle odstavce 1 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 4 - Zbraně kategorie A

Zbraněmi kategorie A jsou

a) zbraně

1. vojenské, včetně odpalovacích zařízení, s výjimkou pušek, pistolí a revolverů, ověřených pro civilní použití, pokud podléhají ověřování podle zvláštního právního předpisu,
2. samočinné,
3. vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně),
4. palné nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,
5. plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení,
6. střelná nástrahová zařízení a
7. s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavěnými laserovými zaměřovači;

b) střelivo

1. se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou, 2. pro krátké kulové zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku, 3. které neodpovídá dovolenému výrobnímu provedení, a 4. munice;

c) doplňky zbraní

1. tlumiče hluku výstřelu,
2. zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizorů a 3. laserové zaměřovače.

§ 5 - Zbraně kategorie B

Zbraněmi kategorie B jsou

a) krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně,

b) krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem,

c) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm,

d) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,

e) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,

f) dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm,

g) samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní, a

h) signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.

§ 6 - Zbraně kategorie C

Zbraněmi kategorie C jsou

- a) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm,
- b) jednoranové nebo víceranové, opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně neuvedené v § 5 písm. d) až f),
- c) plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J, s výjimkou paintbalových zbraní, a
- d) více než dvouranové nebo opakovací zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů.

§ 7 - Zbraně kategorie D

Zbraněmi kategorie D jsou

- a) historické zbraně,
- b) zbraně jednoranové a dvouranové zkonstruované na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systémů,
- c) palné zbraně určené pro střelbu náboji typu flobert s energií střely na ústí hlavně do 7,5 J,
- d) plynové zbraně na vzduchovou kartuš,
- e) plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně dosahuje nejvíce 16 J,
- f) expanzní zbraně a expanzní přístroje,
- g) mechanické zbraně, u nichž je napínací síla větší než 150 N,
- h) znehodnocené zbraně, na kterých byly provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě,
- i) zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně,
- j) neaktivní střelivo a munice a
- k) zbraně neuvedené v kategoriích A až C.

§ 16 - Zbrojní průkazy a jejich skupiny

(1) Zbrojní průkaz je veřejná listina, která fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraně nebo střeliva do těchto zbraní v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu a v rozsahu těchto oprávnění k jejich nošení nebo k provádění pyrotechnického průzkumu podle oprávnění stanoveného pro skupinu F zbrojního průkazu. Doba platnosti zbrojního průkazu je 5 let. Zbrojní průkaz lze vydat podle posudku o zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 5 let.

(2) Zbrojní průkaz se rozlišuje podle účelu užívání zbraně nebo střeliva a podle rozsahu oprávnění do skupin

- a) A - ke sběratelským účelům,
- b) B - ke sportovním účelům,
- c) C - k loveckým účelům,
- d) D - k výkonu zaměstnání nebo povolání,
- e) E - k ochraně života, zdraví nebo majetku, nebo
- f) F - k provádění pyrotechnického průzkumu.

§ 22 - Bezúhonnost fyzické osoby

(1) Za bezúhonného podle tohoto zákona se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně uznán vinným trestným činem

- a) vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, teroristického útoku, sabotáže, vyzvědačství, válečné zrady, účasti na organizované zločinecké skupině, obecného ohrožení, získání kontroly nad

vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny, vraždy nebo genocidia, za který byl uložen výjimečný trest nebo trest odnětí svobody na více než 12 let nebo mladistvému trestní opatření odnětí svobody nepodmíněně na 5 až 10 let, b) uvedeným v písmenu a), za který byl uložen trest odnětí svobody na 5 až 12 let, nebo úmyslným trestným činem proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo jiným úmyslným trestným činem spáchaným se zbraní, za který byl uložen trest odnětí svobody převyšující 5 let a od ukončení výkonu trestu odnětí svobody neuplynulo alespoň 20 let, c) uvedeným v písmenu a) nebo b) nebo jiným úmyslným trestným činem, jestliže od právní moci rozsudku nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že tento trest byl uložen, 1. neuplynulo alespoň 10 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody převyšující 2 roky, 2. neuplynulo alespoň 5 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než trest odnětí svobody, nebo 3. neuplynuly alespoň 3 roky, jestliže bylo upuštěno od potrestání, podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému anebo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému nebo byla sice vyslovena vina, ale nebyl uložen trest v trestním řízení, v němž došlo k pokračování trestního stíhání na žádost obviněného anebo obžalovaného 11e), nebo nebylo uloženo trestní opatření poté, co bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého podle zvláštního právního předpisu 11f), nebo d) spáchaným z nedbalosti za porušení povinnosti v souvislosti s držením, nošením nebo používáním zbraně nebo střeliva, pokud od právní moci rozsudku neuplynuly alespoň 3 roky.

(2) Za bezúhonného podle tohoto zákona se také nepovažuje ten, kdo byl v cizině pravomocně uznán vinným činem, jehož znaky odpovídají znakům některého z trestných činů uvedených v odstavci 1. Doba, po kterou není osoba považována za bezúhonnou, je obdobná jako v odstavci 1.

(3) Za bezúhonného podle tohoto zákona se v případně žádosti o vydání zbrojního průkazu skupiny F nebo zbrojní licence skupiny K nepovažuje také ten, kdo byl pravomocně uznán vinným trestným činem provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem, násilí proti orgánu veřejné moci, vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci, násilí proti úřední osobě, vyhrožování s cílem působit na úřední osobu, nedovoleného ozbrojování, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků, nedovolené výroby a držení radioaktivního materiálu a vysoce nebezpečné látky, hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka, používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje, válečné krutosti, perzekuce obyvatelstva nebo jiným trestným činem spáchaným se zbraní.

(4) Příslušný útvar policie požádá za účelem posouzení bezúhonnosti fyzické osoby o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů 12). Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Při posuzování bezúhonnosti fyzické osoby se nepřihlíží k zaházení odsouzení podle zvláštního právního předpisu 13) ani k jiným případům, v nichž nastává účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen 13a).

11e) § 11 odst. 3, § 172 odst. 4 a § 227 trestního řádu.

11f) § 70 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).

- 12) § 10 odst. 2 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb.
13) Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
13a) Například zákon č. 218/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 23 - Spolehlivost fyzické osoby

(1) Za spolehlivého podle tohoto zákona se nepovažuje ten,

- a) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání, a dosud neuplynula zkušební doba nebo lhůta, v níž má být rozhodnuto, zda se osvědčil,
b) kdo prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívá návykové látky (11), nebo
c) kdo pro vnitřní pořádek a bezpečnost představuje vážné nebezpečí svým jednáním, za které byl v posledních třech letech pravomocně uznán vinným ze spáchání více než jednoho přestupku
1. na úseku zbraní a střeliva,
 2. na úseku používání výbušnin,
 3. na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
 4. na úseku obrany České republiky,
 5. proti veřejnému pořádku,
 6. proti občanskému soužití,
 7. proti majetku, nebo
 8. na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytal ryby v době hájení.

(2) Za spolehlivého podle tohoto zákona se v případě žádosti o vydání zbrojního průkazu skupiny F nebo zbrojní licence skupiny K nepovažuje také ten, kdo byl v posledních 5 letech pravomocně uznán vinným z přestupku na úseku zbraní a střeliva nebo na úseku výbušnin.

(3) Příslušný útvar policie je oprávněn požádat obecní úřad a orgán státní báňské správy o údaje umožňující posoudit spolehlivost fyzické osoby podle odstavce 1 písm. c). Obecní úřad a orgán státní báňské správy žádosti vyhovějí bez zbytečného odkladu.